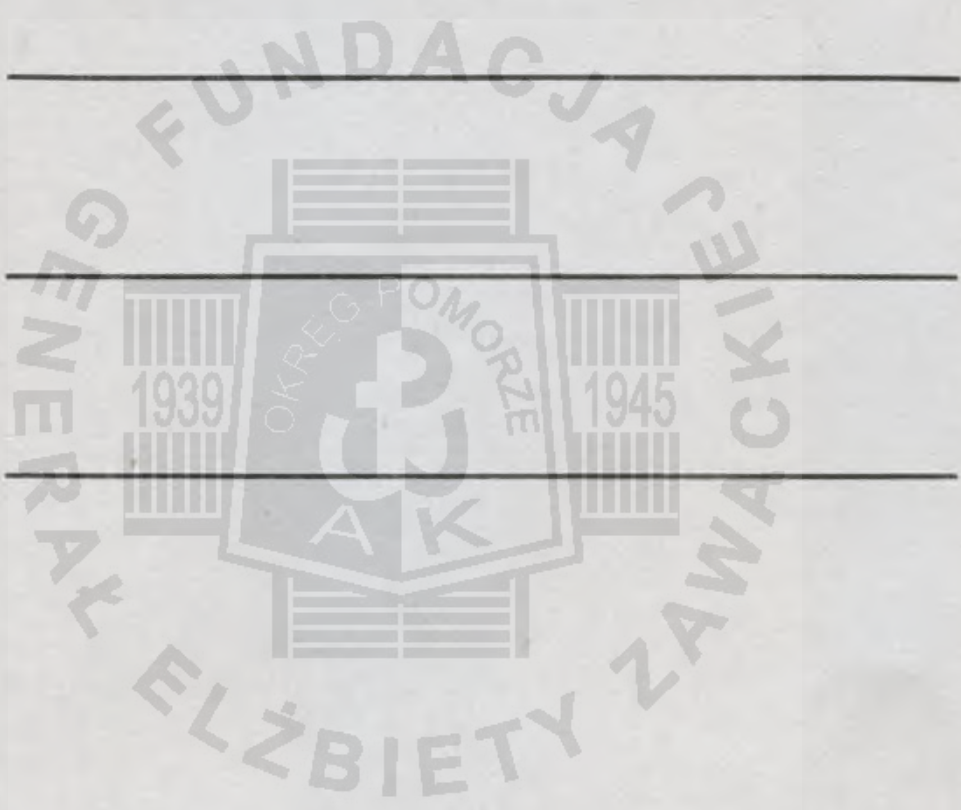

21.11.2006

[Handwritten signature]

*karty "i" +
X1106
A*

TECZKA

Gasiorowski A.
córka Skibińska Stefania

poza Pom.

*Świecie Warszawa
KOP "Odra"
Regent Teodor
ps. "Pomniący"
N: 953/1662 Pom.*

SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI

Regent Teodor

J:K-953/1662 Pom.

pose Pom. Warszawa L OJ
"Odra"

I./1. Relacja k 2 s. 1-2

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora —

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora —

II. Materiały uzupełniające relację k 2 s. 1-2

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora —

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —

III./5. Inne ... —

IV. Korespondencja

.....
.....
.....

V. Nazwiskowe karty informacyjne k. 3

VI. Fotografie dział ikonografii

1/1. Delaja - Regent Teodor

1. Delaja o działalności konspiracyj-
nej T. Regenta autorstwa Andrze-
ja Gąsiorowskiego, napis, kserokop. k. 2 s. 1-2

M-953/1662/1/1

REGENT TEODOR (1898-1985)

Członek grupy konspiracyjnej T.Odrowskiego oraz KOP, łącznik pomiędzy kierownictwem pomorskiej konspiracji w GG

Ur. 15 XI 1898 r. w Suchej pow. Świecie n.Wisłą, jako syn działacza "Sokoła" kupca Jana Regenta i Marianny z d.Nowak. Szkołę podstawową ukończył w Suchej. W latach 1910-1916 uczęszczał do gimnazjum w Tucholi. W czasie pierwszej wojny światowej w XII 1916 r. został powołany do wojska niemieckiego. Brał udział w walkach na froncie zachodnim we Francji, gdzie został ranny. W lutym 1918 r. podczas urlopu zdezerterował i ukrywał się w Podobowicach pow.Żnin. Uczestniczył w przygotowaniach do powstania wielkopolskiego. W czasie powstania był żołnierzem kompanii ze Środy. Brał udział w walkach w rejonie Kcyni-Zabłocia-Szczypic-Suchorączek i Paterka k.Nakła. Po powstaniu wstąpił do 17 pułku ułanów w Lesznie i uczestniczył w wojnie 1920 r. z bolszewikami. Odznaczony został Krzyżem Walecznych. Zdemobilizowany 20 września 1922 r.

W okresie międzywojennym mieszkał w Świeciu, gdzie prowadził własny sklep bławatniczy. Powoływany był na ćwiczenia wojskowe jako plutonowy podchorąży rezerwy (1926,1931,1936). Od 1938 r. brał udział w przygotowaniach do działalności konspiracyjnej prowadzonych przez znanego działacza społecznego Tadeusza Odrowskiego. W 1939 r. w związku z zagrożeniem wojną razem z innymi członkami tej grupy śledził tajne poczynania Niemców w powiecie świeckim, inspirowane przez III Rzeszę. Wyniki obserwacji przekazywał m.in.komendantowi powiatowemu policji państwowej w Świeciu komisarzowi Antoniemu Dzwoniarkowi.

Zmobilizowany został 18 sierpnia 1939 r. do 1 kompanii Świeckiego Batalionu Obrony Narodowej. Brał udział w walkach pod Grudziądem, Chełmżą, Sochaczewem i Kutnem. W czasie bitwy nad Bzurą został ranny w nogę. Pomimo rany przedostał się w rejon Warszawy i brał udział w walkach pod Jabłonną a następnie uczestniczył w obronie stolicy. W niewoli początkowo w obozie w Pruszkowie a następnie w Bydgoszczy i Grudziądzu. Jako ranny przekazany został do szpitala polowego w Świeciu. Uniknął tragicznego losu innych kupców z Świecia zamordowanych we wrześniu 1939 r. po zajęciu miasta przez Niemców. Przebywając w szpitalu próbował nawiązać kontakty z członkami przedwojennej sieci wywiadowczej. Udało mu się uzyskać łączność z por. Stanisławem Borysiakiem przed wojną prezesem ZOR w Świeciu oraz powstańcem wielkopolskim J.Kasprzykiem, byłym naczelnikiem poczty w Świeciu. W marcu 1941 r. poprzez kontakty organizacyjne za pośrednictwem PCK w Warszawie uzyskał skierowanie na dalsze leczenie do Szpitala Ujazdowskiego w Warszawie. Umożliwiło mu to legalny wyjazd do GG. Bezpośrednio po przyjeździe do Warszawy nawiązał z nim kontakt T.Odrowski ps."Odra" komendant organizacji wywiadowczej "Odra" wchodzącej w skład Komendy Obrońców Polski. Podczas leczenia w tym szpitalu w oparciu o oficjalne przepustki ze szpitala wyjeżdżał w celach konspiracyjnych poza Warszawę oraz pełnił funkcję łącznika członków konspiracji pomorskiej wcześniej należących do "Grunwaldu". Pośredniczył w kontaktach T.Odrowskiego z członkami jego sieci (w ramach Inspekto-

2 Regent

ratu Ziemi Zachodnich KOP) oraz Zygmuntem Felczakiem i hm. B. Porożyńskim założycielem i wizytatorem chorągwi pomorskiej Szarych Szeregów. Często przynosił meldunki do punktu kontaktowego dla łączników z Pomorza mieszczonego się w barze "Zosia" na ul. Polnej w Warszawie. W styczniu 1942 r. uniknął aresztowania podczas dekonspiracji tego lokalu oraz aresztowań, które dotknęły wówczas członków kierownictwa KOP pochodzących z Pomorza. Zagrożony aresztowaniem uzyskał wypis ze Szpitala Ujazdowskiego, opuścił Warszawę i przeniósł się do Radomia. Następnie w latach 1942-1944 mieszkał w Kozienicach. Zatrudniony tam był jako powiatowy kierownik targów bydłych (Kreisviehmarktleiter). Uzyskanie tej pracy ułatwiało mu posiadanie od marca 1942 r. III grupy DVL. Podczas pobytu w Kozienicach utrzymywał kontakty konspiracyjne z T. Odrowskim i Z. Felczakiem. M.in. w jego domu zatrzymał się T. Odrowski podczas wykonywania akcji przejęcia broni z fabryki zbrojeniowej w Radomiu. Poza tym w latach 1943-1945 utrzymywał poprzez ppor. rez. Józefa Grochowickiego ps. "Juta" kontakt z NSZ. Brak bliższych danych o jego działalności z tego okresu.

Po zakończeniu działań wojennych wrócił do Świecia. W połowie 1945 r. był przesłuchiwany w WUBP w Bydgoszczy, w związku z fałszywym zarzutem współpracy z Niemcami. Nie ujawnił wówczas swojej działalności konspiracyjnej. Został zwolniony w oparciu o oświadczenia wielu osób, którym bezinteresownie pomagał w okresie okupacji. W latach 1945-1951 pracował w Świeciu w Spółdzielczości Inwalidów. W 1953 r. przeniósł się do Gdyni gdzie aż do przejścia na emeryturę w 1967 r. pracował w PSS "Społem". Prowadził działalność społeczną w Związku Inwalidów Wojennych. Zmarł w Gdyni 21 V 1985 r. i został pochowany na cmentarzu witomińskim.

Odznaczony: Krzyżem Walecznych (1919), Krzyżem Powstania Wielkopolskiego (1926), Medalem Zwycięstwa i Wolności (1976).

AMS, relacja T. Regenta i E. Porożyńskiej; Materiały T. Regenta w posiadaniu córki Stefani Skibińskiej; A. Gąsiorowski, Geneza i początki ruchu oporu na Pomorzu Gdańskim, Gdańsk 1992, s. 85.

(Andrzej Gąsiorowski)

ELŻBIETY

1. Materiały uzupełniające relacje:
Regent Teodor

1. A. Gąsiorowski, biogram Teodora
Regenta, [w:] Stow. biograficzny konspira-
cji pomorskiej 1939-1945, pool red.

A. Zalkiewicz i E. Zawackiej, Wyd. FHPAK,
t. Xr, Tomii 1997, z. 3, s. 145-146, kserokop. k. 2 s. 1-2

II/1

Regent Teodor (1898–1985), członek grupy konspiracyjnej Tadeusza Odrowskiego oraz KOP, łącznik pomiędzy kierownictwem pomorskiej konspiracji w GG.

Urodzony 15 XI 1898 r. w Suchej, pow. Świecie n/Wisłą; syn kupca Jana, działacza „Sokoła” i Marianny z d. Nowak. Szkołę powszechną ukończył w Suchej. W latach 1910–1916 uczęszczał do gimnazjum w Tucholi. W czasie pierwszej wojny światowej został w grudniu 1916 r. powołany do wojska niemieckiego. Brał udział w walkach na froncie zachodnim we Francji, gdzie został ranny. W lutym 1918 r. podczas urlopu zdezerterował i ukrywał się w Podobowicach pow. Żnin. Uczestniczył w przygotowaniach do Powstania Wielkopolskiego.

W czasie Powstania był żołnierzem kompanii ze Środy. Brał udział w walkach w rejonie Keyni–Zabłocia–Szczypc–Suchorączek i Paterka k. Nakła. Po Powstaniu wstąpił do 17 pułku ułanów w Lesznie i uczestniczył w wojnie 1920 r. z bolszewikami. Zdemobilizowany 20 IX 1922 r.

W okresie międzywojennym mieszkał w Świeciu, gdzie prowadził własny sklep bławatniczy. Powoływany był na ćwiczenia wojskowe jako plutonowy podchorąży rezerwy (w latach 1926, 1931, 1936). Od 1938 r. brał udział w przygotowaniach do działalności konspiracyjnej, prowadzonych przez znanego działacza społecznego Tadeusza Odrowskiego. W 1939 r. razem z innymi członkami tej grupy śledził tajne, inspirowane przez III Rzeszę, poczynania Niemców w powiecie świeckim. Wyniki obserwacji przekazywał m.in. kmdtowi powiatowemu Policji Państwowej w Świeciu komisarzowi Antoniemu Dzwoniarkowi.

Zmobilizowany został 18 VIII 1939 r. do I kompanii Świeckiego Batalionu Obrony Narodowej. Brał udział w walkach pod Grudziądzem, Chełmżą, Sochaczewem i Kutnem. W czasie bitwy nad Bzurą został ranny w nogę. Pomimo rany przedostał się w rejon Warszawy i brał udział w walkach pod Jabłoną, a następnie uczestniczył w obronie stolicy. W niewoli przebywał początkowo w obozie w Pruszkowie, później w Bydgoszczy i Grudziądzu. Jako ranny przekazany został do

Stow. biograf. konspiracji
pomorskiej 1939 - 1945, Tom III 1997,
s. 3, s. 145

11/2

szpitala polowego w Świeciu. Uniknął tragicznego losu innych kupców ze Świecia zamordowanych we wrześniu 1939 r. po zajęciu miasta przez Niemców. Przebywając w szpitalu próbował nawiązać kontakty z członkami przedwojennej sieci wywiadowczej. Udało mu się uzyskać łączność z por. Stanisławem Borysiakiem, przed wojną prezesem Związku Oficerów Rezerwy w Świeciu oraz powstańcem wielkopolskim J. Kasprzykiem, byłym naczelnikiem poczty w Świeciu. W marcu 1941 r. poprzez kontakty organizacyjne za pośrednictwem PCK w Warszawie uzyskał skierowanie na dalsze leczenie do Szpitala Ujazdowskiego w Warszawie. Umożliwiło mu to legalny wyjazd do GG. Bezpośrednio po przyjeździe do Warszawy nawiązał z nim kontakt Tadeusz Odrowski ps. „Odra”, wówczas kmdt organizacji wywiadowczej „Odra”, wchodzącej w skład Komendy Obrońców Polski. Podczas leczenia w tym szpitalu w oparciu o oficjalne przepustki ze szpitala wyjeżdżał w celach konspiracyjnych poza Warszawę i pełnił funkcję łącznika członków konspiracji pomorskiej wcześniej należących do „Grunwaldu”. Pośredniczył w kontaktach Odrowskiego z członkami jego sieci (w ramach Inspektoratu Ziemi Zachodnich KOP) oraz Zygmuntem Feleczakiem i hm. Benedyktem Porożyńskim, założycielem i wizytatorem Chorągwi Pomorskiej Szarych Szeregów. Często prznosił meldunki do punktu kontaktowego dla łączników z Pomorza, mieszczącego się w barze „Zostia” przy ul. Polnej w Warszawie. W styczniu 1942 r. uniknął aresztowania podczas dekonspiracji tego lokalu oraz aresztowań, które dotknęły wówczas członków kierownictwa KOP pochodzących z Pomorza. Zagrożony aresztowaniem uzyskał wypis ze Szpitala Ujazdowskiego, opuścił Warszawę i przeniósł się do Radomia. Następnie w latach 1942–1944 mieszkał w Kozienicach. Zatrudniony tam był jako powiatowy kierownik targów bydłych (Kreisviehmarktleiter). Uzyskanie tej pracy ułatwiło mu posiadanie od marca 1942 r. III grupy Niemieckiej Listy Narodowościowej. Podczas pobytu w Kozienicach utrzymywał nadal kontakty konspiracyjne z Odrowskim i Feleczakiem. M.in. w jego domu zatrzymał się Odrowski podczas wykonywania akcji przejęcia broni z fabryki zbrojeniowej w Radomiu. Poza tym w latach 1943–1945 utrzymywał poprzez ppor. rez. Józefa Grochowickiego ps. „Juta” kontakt z NSZ. Brak bliższych danych o jego działalności z tego okresu.

Po zakończeniu działań wojennych wrócił do Świecia. W połowie 1945 r. był przesłuchiwany w WUBP w Bydgoszczy, w związku z fałszywym zarzutem współpracy z Niemcami. Nie ujawnił wówczas swojej działalności konspiracyjnej. Został zwolniony na podstawie oświadczenia wielu osób, którym bezinteresownie pomagał w okresie okupacji. W latach 1945–1951 pracował w Świeciu w Spółdzielczości Inwalidów. W 1953 r. przeniósł się do Gdyni, gdzie aż do przejścia na emeryturę w 1967 r. pracował w PSS „Społem”. Prowadził działalność społeczną w Związku Inwalidów Wojennych. Zmarł 21 V 1985 r. w Gdyni i został pochowany na cmentarzu witomińskim.

Odznaczony Krzyżem Walcznych (1920), Krzyżem Powstania Wielkopolskiego (1926), Medalem Zwycięstwa i Wolności (1976).

AMSt., Rel.: Porożyńska E. i Regent T.; Materiały Regenta T. w posiadaniu córki Skibińskiej Stefanii; Gąsiorowski A., *Geneza...*, s. 85; Komorowski K., *Leksykon...*

Andrzej Gąsiorowski

T. M - 953/1662 Pom.

poze Pom.

Regent Teodor
V. Slarty informacyjne
k. 3

A Regent Teodor

Bydgoszcz Pomorska
KOP(2)

Kupiec ze Świecia. Należał do tajnej
organizacji T. Olsowskiego jeszcze przed
wojną. Razem z innymi 1939 r. kiedy
prebywał w szpitalu, przybył do niego
M. Kasprzyk, który miał zamiar nieść dowództwo
grupą abonentów, którzy przebywali w
Pomorsku. Otrzymał ten polecenie przyjechać
do Warszawy.

A. Górnowski, "Generał", str. 53 54, 86
96 100
115

K. Hoyt / VI. 34.

Bydgoszcz

KOP 2
Warszawa, Pomorze

+ REGENT Teodor

ps.

Urodz. 15 XI 1898 r w Suchej por. Świecie
Członek grupy konspiracyjnej Tadeusza
Odrońskiego oraz KOP. Łącznik pomiędzy
kierownictwem pomorskiej konspiracji w G.G.
Zmarł 21 V. 1985 r w Gdyni

Zob. Biogram Biogr. Konsp. Pom. t 3 str 145
Fundacja Archiwum Pomorskie IAK
Toruń, 1997 r

JB 1307. 2003 r

Regent Teodor
ps. "Panjozy"

10-12 3
"Odra"
L O P

zob. Gosiomowski A., Komenda
Oborniców Polskiej..., Topik 2012,
s. 71, 73-74, 75, 77-78, 79.

12. IV '15

Firma Handlowo-Uslugowa
„DIADA”
86-200 Chełmno-Grubno
Tel. (0-56) 686-28-48